

מוזיאון חיל האויר

אפיון ראשוני לבינוי

נובמבר 2016

המסמך הוכן ע"י רס"ן אלישע יניב air131b@mail.idf.il

-בלמ"ס-

תוכן עניינים

4	מבוא	1.
4	מטרות	1.1.
4	יעוד הפרויקט:	1.2.
5	קהל:	2.
5	אוכלוסיות יעד:	2.1.
5	ניהול קהל:	2.2.
6	סירקולציית מבקרים חופשיים	2.3.
6	תנועת הקהל	2.4.
6	שינוע המבקרים	2.5.
7	הנחות עבודה:	3.
7	שעות פעילות:	3.1.
7	צפי ימי עומס:	3.2.
7	ימי פעילות אופייניים בשנה לפי קטגוריות:	3.3.
7	קווים מנחים לתכנון	4.
9	שטחי המוזיאון	5.1.
9	חלוקה נושאת ותכני הדרכה:	6.
9	טכנולוגיה:	6.1.
10	עולמו של חיל האויר:	6.2.
10	מוקדי חוויה	7.
11	פירוט מוקדי החוויות:	7.1.
12	תכני המוזיאון / תצוגות:	8.
12	שורשי חיל האויר עד מלחמת העצמאות –עד 1948	8.1.
12	חיל האויר נולד, במלחמה לעצמאות – 1948 עד 1949	8.2.
12	חישול הכנפיים ומלחמת סיני – 1949 עד 1956	8.3.
12	מבצע קדש – 1956	8.4.
12	העשור הלא שקט – 1956 עד 1967	8.5.
13	מבצע מוקד ומלחמת ששת הימים – 1967	8.6.
13	מהפיכה אמריקאית והתשה – 1967 עד 1973	8.7.
13	מלחמת יום הכיפורים – 1973	8.8.
13	מלחמת של"ג – 1973 עד 1982	8.9.
13	"הזרוע הארוכה" – חילוץ ומיוחדים	8.10.
13	"הזרועה הארוכה" – תקיפות במעגל שלישי	8.11.
13	חיל האויר והחלל	8.12.
13	"מערכה בין המלחמות", חיל האויר בהווה	8.13.

13	בית הספר לטיסה	8.14.
14	מדע הטיסה	8.15.
14	מוצגים / אגפים נוספים:	8.16.
15	דגשים לתכנון:	9.
15	דרישות תשתית לתצוגות	9.1.
16	לובי הכניסה	9.3.
16	מגרש מסדרים:	9.4.
16	אודיטוריום:	9.5.
17	כיתות לימוד:	9.6.
17	מסעדה וחנות מזכרות:	9.7.
17	חנייה	9.8.
17	שינוע מטוסים	9.9.
17	מבנים ושטחים לשימור	9.10.
18	לוגיסטיקה ותחזוקה	9.11.
18	תכנון המאפשר שלביות ומודולריות של הפרויקט.	9.12.
19	נספח א' – טבלה מרכזת לאפיון ראשוני של מתקנים במרכז	
20	נספח ב' – טבלת זיקות	
21	נספח ג' – תצ"א חלוקת שטחים	

1. מבוא

מוזיאון חיל האוויר המתחדש מכון ושואף להיות מוזיאון חדשני בעל חתימה ייחודית פנימית וחיצונית ובדומה לרוח חיל האוויר, להציב אותו בשורה הראשונה והמובילה של מוזיאונים בעולם בכלל ומוזיאוני תעופה בפרט. הפרוגרמה הנה מסמך מנחה לתכנון הפרויקט ובפרט לתחרות האדריכלים. הבנת הפרוגרמה מהווה בסיס חשוב ליצירת קונספט אדריכלי. המטוסים, תצוגות הפריטים וההתנסויות השונות יהוו את עיקר הביקור ולא לה מכון חיל האוויר כמטרה מרכזית, המבנים ותצורתן צריכים לשרת בצורה נאמנה צרכים אלה פונקציונאלית וחוויתית.

1.1.1. מטרות

- 1.1.1. הקמת מוזיאון תעופה וחלל, מודרני, חדשני וייחודי, בלב הנגב.
- 1.1.2. להיות מרכז לאומי לשימור מורשת חיל האוויר, הנחלתה לציבור בישראל ולדורות הבאים של לוחמי וחיילי חיל האוויר.
- 1.1.3. לשמש מרכז ידע מדעי מוביל לקידום הידע בתחומי התעופה והחלל בקרב בני הנוער.
- 1.1.4. להיות חלון הראווה של מערכות מתקדמות ופורצות דרך פרי הישגי התעשייה הישראלית.
- 1.1.5. הנגשת תרבות ארגונית, מצוינות וחדשנות, לכל תושבי ישראל.

1.1.2. יעוד הפרויקט:

מורשת החיל - עוצמה לאומית- חיל-האוויר הוא יסוד משמעותי לביטחונה של מדינת ישראל, במרוצת השנים התפתח בישראל כוח אווירי ייחודי ברמה מובילה בעולם, פורץ גבולות ותחומים שהישגיו נלמדים באקדמיות המובילות בעולם. חיל האוויר הוכיח לא פעם את חשיבותו של כוח אווירי בארצנו. למעלה ממאה שנים לאחר נחיתת המטוס הראשון בארץ ישראל, חיל-האוויר הוא ביטוי לעוצמה של המדינה, עוצמה להבטחת קיומה.

גאווה לאומית- מוזיאון חיל האוויר הוא חלון הראווה של חיל האוויר הישראלי לציבור הישראלי ולקהל הרחב ולכן המוזיאון ייצג באופן נאמן את ערכי חיל האוויר ויהווה מוקד של מצוינות. המוזיאון יהווה מרכז לאומי שתפקידו להסביר מהו חיל האוויר ומה היא מורשת חיל האוויר, לחקור אותה, להציג ולהנחיל אותה לציבור ולדורות הבאים של אזרחי ישראל בכלל וחיילי חיל האוויר בפרט, על מנת ליצור בקרבם הזדהות עם חיל האוויר וערכיו.

חיל אוויר נגיש- המוזיאון ישמש במה להצגת חיל האוויר כחיל אוויר נגיש. לא חבורה סגורה, לא רק "משפחת" חיל האוויר. חיל האוויר של מדינת ישראל בו לכלל המבקרים יש זכות ויכולת לקחת חלק וגאווה.

קידום חינוך מדעי-טכנולוגי- מוזיאון חיל האוויר יהווה מוזיאון מוביל ויחיד בארץ בתחום התעופה והחלל. יחבר בין מורשת מפוארת, הווה מצוין ועתיד מבטיח. ישמש פלטפורמה מתקדמת לחינוך הדור הצעיר של מדינת ישראל. התלמידים

יחשפו וילמדו תכנים מדעיים וטכנולוגיים מעולם התעופה והחלל. המוזיאון יכלול בתצוגותיו ובתכניו, מיצגים מדעיים, אשר יחשפו את התלמידים לתחום המדעי טכנולוגי בעולם התעופה והחלל, באמצעות הפעלות חדשניות, במטרה להגביר את המסוגלות והסקרנות ללמידה מדעית. החשיפה לתוכן, באמצעות מיצגים אינטראקטיביים ומערכות טכנולוגיות מתקדמות, לצד ערכים ומצוינות אנושית ארגונית, יהוו אבן שואבת למערכת החינוך על כל סוגיה, יגדילו את שילובם במקצועות השונים בצה"ל.

התעשיות הישראליות - התעשיות הביטחוניות הישראליות פועלות יד ביד עם חיל האוויר בפיתוח אמצעים מתקדמים אשר לעיתים עולים על כל דמיון. מוזיאון חיל האוויר יציג את העשייה של התעשיות הביטחוניות, את הפיתוחים שלהן לאורך ההיסטוריה ואת תרומתן לביטחון המדינה וחזוקה היתרון הטכנולוגי של חיל האוויר וכל זאת תוך ניצול היצירתיות והתעוזה הישראלית במתן פתרונות מופלאים לצרכים מבצעיים.

2. קהל:

2.1. אוכלוסיות יעד:

תלמידי בתי ספר יסודי ותיכון

קציני וחיילי צה"ל

משפחות וקהל רחב

אורחי החיל

תיירים

2.2. ניהול קהל:

מוזיאון חיל האוויר הנו מרחב חווייתי בעל נקודות עניין רבות ומגוונות חלקן מבוססות על תצוגות ומיצגים וחלקן נושאות אופי שירותי, כגון מתחם הסעדה ומזכרות, אזורי ישיבה והצללה וכדומה.

הקהל המבקר במרחב המוזיאון אינו הומוגני, מצד אחד תלמידים או קבוצות הנעות ביחד מתוך תכנית סדורה ומצד שני משפחות וקהל חופשי שאינם מחויבים למהלך ביקור מוגדר.

על כל אלה יש משמעות לזמן הביקור, שכן במהלך ימי השבוע בחלקו הראשון של היום, אופי המבקרים יהיה מוסדי וקבוצתי ולעומת זאת בסופי שבוע, חגי ישראל ובמהלך חופשת הקיץ, יארח המוזיאון קהל רב אשר קרוב לוודאי ישוטט במוזיאון בצורה חופשית וכפי הנראה אקראית.

באופן כללי, תפיסת הביקור במוזיאון איננה מחייבת ביקור ליניארי וקהל המבקרים יוכל לעבור ממוקד חווייתי אחד למשנהו, על בסיס שיקולים שונים: מוניטין של חוויה ספציפית במוזיאון, עומס בנקודות עניין ותור ארוך, עייפות, הזמן הנתון לרשות המבקר, גילאי המבקרים, תחומי העניין של המבקר וכן הלאה.

כעיקרון החוויות במוזיאון יאופיינו בתצוגות מטוסים וציוד ומצד שני במיצגי חוויה. כל אלה יהוו את עיקר נקודות העניין במוזיאון.

חשוב לזכור, המוזיאון רחב יריעה, שטח המבנים ישתרע על 20 אלף מ"ר והשטח הפתוח אף רחב יותר וישתרע על כ-50 דונמים. באופן טבעי, השטח הנתון הנו גדול ובעל יכולת קליטת קהל כללית משמעותית.

אבל, קהל המבקרים מורכב ברובו מאזרחים אשר יבקשו לחוות, לא להמתין בתורים ארוכים מידי, לנוח בצל וכדומה.

רוב המבקרים לא יוכלו לבקר את כלל התצוגות והחוויות במהלך ביקור אחד וטוב שכך, שכן אם חוויית הביקור תהיה טובה, יגדל התמריץ הן לביקור חוזר והן לספר הלאה לאחרים.

ניתוח ותכנון זרימת הקהל וקליטת המבקרים הוא אלמנט קריטי ביצירת חוויה משמעותית ודורש תשומת לב רבה בשלב תכנון הפרויקט, בין אם כמות נקודות העניין, מרחקי ההליכה, איזון האיכויות במוקדי העניין וכדומה.

2.3. סירקולציית מבקרים

סירקולציית הביקור המוצגת להלן היא בבחינת סדר ביקור אידיאלי ועם זאת אין כללים ברורים לסדר הביקור של הקהל החופשי, גורמים שונים ישפיעו על סדר הביקור והמשך שלו. ככל שהתצוגות והחוויות יגרו וירתקו את המבקרים יגדל הסיכוי להתארכות הביקור בחלקיו השונים של המוזיאון.

הדיאגרמה לעיל מציגה סדר ומשך כדוגמא בלבד. ובהתאם לכך המנעד המוצע להלן רחב ומציג משך ביקור שיכול לנוע בין 4-6 שעות ביקור.

למרות משך הביקור הארוך, קרוב לודאי שלא יספיקו המבקרים לעבור בכל מוקדי העניין ו/או להשתתף בכל מוקדי החוויות.

2.4. תנועת הקהל

שטחי המוזיאון גדולים וקהל המבקרים ינוע למרחקים גדולים במשך זמן הביקור.

תנועת הקהל בין המבנים אינה בהכרח ליניארית. המבקרים יוכלו לדלג על מבנים ותצוגות.

שבילי החוץ העיקריים יהיו מוצללים. (ייתכן ובקיץ יאפשרו ערפילי מים לצינון) כל אזורי פעילות החוץ (כגון גן תעופתי) יהיו מוצללים.

יש לוודא כי מתחמי הנהלת הפארק יהיו מבוקרי כניסה ומופרדים מקהל המבקרים. עם כניסה נפרדת לצוות הפארק מאשר כניסת הקהל.

2.5. שינוע המבקרים

קיימת אפשרות לייצר כלי תחבורה לשינוע מבקרים במעין תנועת מעגלית מסביב למבני התצוגה. זאת מתוך רצון להקטין את עומס ההליכה על המבקרים והעצמת החוויה.

העיקרון יהיה מבוסס על כלי כגון אוטובוס או קרוניות וכדומה שמבצעים תנועה מעגלית עם עצירות מוגדרות מראש ובסבבים מוגדרים מראש.

כלי תחבורה שכזה יעוצב ויהפוך לחלק מהחוויה עצמה.

3. הנחות עבודה:

3.1. שעות פעילות:

ימי השבוע: 09:00 – 18:00

שישי וערבי חג: 09:00 – 15:00

שבתות וחגים: 10:00 – 20:00

חול המועד: 10:00 – 20:00

יום העצמאות: 09:00 – 21:00

3.2. צפי ימי עומס:

יום העצמאות, חול המועד, שבתות וחגים

3.3. ימי פעילות אופייניים בשנה לפי קטגוריות:

ימי השבוע

ימי שישי וערבי חג

ימי חול המועד

יום העצמאות

ימים ללא פעילות

4. קווים מנחים לתכנון

4.1. שימור אלמנטים היסטוריים במוזיאון הקיים. לרבות המטוסים

מאז הקמתו, ע"י יעקב טרנר לפני יותר משלושים שנה, משמש המוזיאון משכנם האחרון של מטוסי החיל. לאורך השנים הלך ונאסף במוזיאון אוסף מטוסים בעלי ערך היסטורי שאין שני לו בארץ ומעטים כמוהו בעולם. בנוסף לכלי הטייס שמורים במוזיאון גם כלים היסטוריים רבים מכלל מערכי החיל וממבצעים שלקח בהם חלק. יש חשיבות רבה לשימור האוספים והקצאת מירב משאבים, תכנוניים ופיזיים, למען שימור האוספים והעברתם למכלולי התצוגה החדשים במינימום נזקים וברמת שיפוץ ותחזוקה גבוהה במיוחד.

4.2. מוזיאון חיל האוויר המשמש גם כמוזיאון תעופה וחלל

מוזיאון חיל האוויר המתחדש, יהווה מוזיאון תעופה וחלל. הרחבת התכנים באופן ניכר, תאפשר שיתופי פעולה עם מערכת החינוך הפורמאלית והבלתי פורמאלית ועם התעשיות הביטחוניות אשר יראו במוזיאון המתחדש את חלון הראווה להישגי התעשייה, בכך ירחיבו את כמות המבקרים באופן משמעותי ממערכת החינוך, מתיירות פנים וחוץ על כלל רבדיה, בכל גיל, לכל המשפחה ולקבוצות מאורגנות בנושא הנחשב כמוקד משיכה אטרקטיבי בכל העולם.

4.3. חיל האוויר על כל מערכיו

הציבור, באופן טבעי, רואה בכלי הטיס המתקדמים את מרחב הפעילות העיקרי של חיל האוויר. מוזיאון חיל האוויר הוא בדיוק המקום להכיר באופן מעמיק וייחודי את כלל מערכיו השונים של חיל האוויר. החל מהמערך הטכני, דרך מערך ההגנה האווירית ועד מערכי המודיעין שניתן להציגם. כל השותפים לעשייה ימצאו במה ראויה ומכובדת להצגתם פעילותם ותרומתם לביטחון המדינה.

4.4. איכות אנושית וקדמה טכנולוגית

כשאומרים חיל אוויר, אומרים אנשים וטכנולוגיה ברמה הגבוהה ביותר. חיל השואף להתקדם ולפתח את האמצעים הטכנולוגיים המתקדמים ביותר לצד כוח האדם האיכותי ביותר ותרבות ארגונית בעלת ערכים יוצאי דופן אשר משמשים מודל לחיקוי. חיל האוויר מכשיר, מטפח ומאמן את טובי בנינו ובנותינו אשר ידעו, ביום פקודה, לתעל את האמצעים הטכנולוגיים העומדים לרשותו לצורך שמירה על בטחון מדינת ישראל ותושביה. מוזיאון חיל האוויר המתחדש יעשה שימוש בקדמת הטכנולוגיות לצורך חוויות ומיצגים אך יציג תמיד את הסיפורים האנושיים במרכז החוויה על מנת להשאיר חותם רגשי בקרב מבקריו.

4.5. תמה כרונולוגית לתצוגה

התצוגה החדשה תציג את סיפורו של חיל האוויר בצורה כרונולוגית. תצוגת המוזיאון המתחדש תגיש ותנגיש את סיפורו של חיל האוויר הישראלי ותפתח צוהר מואר לעולמה המרהיב והחדשני של התעופה באופן כרונולוגי, כשהיבטים השונים - היסטוריים, אנושיים, מדעיים, טכנולוגיים ואמנותיים משתלבים יחדיו מראשיתם של התהליכים עד שיאי ההתפתחות ובעיניים הנשואות אל העתיד. אופן התצוגות יאפשר ביקורים מגוונים שלא מחייבים בהכרח מסלול ביקור אחיד וכרונולוגי אך עיקר התצוגה תתוכנן בצורה כרונולוגית.

5. הקונספט המוזיאלי

החוויות במוזיאונים נמצאות בתהליך התפתחות מתמשך והן צריכות לעמוד בתחרות עם הגירויים אליהם התרגל המבקר. התצוגות במוזיאון חיל האוויר, מעצם אופיין, מהוות נק' פתיחה מצוינת שכן הן ברובן אותנטיות ואינן נגישות לציבור ביום-יום. יתרה מכך, בראייתנו מוזיאון המכיל את כלי טייס של חיל האוויר הישראלי הוא אטרקטיבי יותר ביחס למוזיאוני תעופה או חילות אוויר אחרים בעולם. מוזיאון חיל האוויר הישראלי מהווה חיבור של מוזיאונים מסוגים שונים, שכן הוא מצד אחד הוא משמש כמוזיאון היסטורי ומצד שני יש בו היבטים של מדע, מורשת וכדומה. בשל גודל מוצגיו ושטחו הנרחב המוזיאון הוא מעין פארק ואטרקציה תיירותית משמעותית מעבר להיבטים המורשתיים והחינוכיים הטמונים בו.

כדי לחבר את כל אלה לביקור חוויתי משמעותי מצד אחד וערכי ומסקרן מצד שני יידרש מוזיאון חיל האוויר להציע סל חוויות עשיר ומגוון ומעודכן לנוכח הקיים היום בעולם בכלל ובישראל בפרט.

לאנשים שונים יש צרכים שונים בין אם אלה ילדים או הורים, משפחות עם ילדים בגילאים מגוונים, תלמידים, סטודנטים וכן הלאה. חלקם מבקשים ליהנות בקצרה ולעבור הלאה וחלקם רוצים להעמיק.

לכל אלה באשר הם יידע המוזיאון לתת מענה, לחרוט בהם חוויה אישית מעמיקה שאולי תיצור תהליך ויראלי שיעביר את שמעו של המוזיאון הלאה לחברים ולבני המשפחה. המוזיאון הוא גם מחקר והרפתקה, מעבר בין תקופות ובין מבצעים, הוא מציע התרגשות וגאווה לאומית ולכן הוא מחויב לעושר חוויתי רב.

קונספטואלית התצוגות תבוססנה על מגוון תצוגות של כלי הטייס שהם ליבת המוזיאון בתצורות ובתליות שונות ולצידם יספק עמדות מידע, עדכניות חדשניות אינטואיטיביות להפעלה. שילוב של ישן וחדש. האותנטי והדיגיטלי.

לצד התצוגות הללו יוקמו 8-10 מיצגי חוויה ייחודיים מבוססי טכנולוגיה עוטפת ורב חושית אשר ישמשו כעוגני החוויה המובילים במוזיאון. כל אחד מעוגני חוויה אלה יכיל בין 50-100 מבקרים ויציע חוויות שונות בכל אחד מהם אשר יציגו נושא אחר וימוקמו בפארק בסמוך לאותה תקופה רלוונטית ותצוגות רלוונטיות. חוויות אלו כאמור יהוו ליבה ועוגן למוזיאון כולו.

בנוסף, אנו מאמינים שהמוזיאון צריך לאפשר הכרות והצצה בלתי אמצעית לאנשי החיל בעבר, אלו שהיו חלק מהעשייה. אנו חושבים שיש לשלב במוזיאון מערך של מתנדבים, גמלאי חיל האוויר אשר ישולבו במערך ההדרכה ויפגשו בצורה בלתי אמצעית עם קהל המבקרים במוזיאון. תפיסה זו קיימת בצורה מוכחת במספר מוזיאוני תעופה וחלל בעולם ואנו מאמינים שהיא יכולה לחולל שינוי תפיסתי בקרב המבקרים.

5.1. שטחי המוזיאון

שטח המוזיאון כפי שהוא כיום, משתרע על כ-600 דונם. הפרוגרמה אינה מכוונת לשימוש בכלל השטח. שטח המבנים החדשים ינוע בין 16-18 אלף מ"ר ושטחי החוץ שיפותחו יעמדו על כ-25-30 אלף מ"ר, דהיינו כלל שטח המוזיאון ללא אזור הכניסה ישתרע על שטח כולל של כ-50 דונם. בנוסף לאלה מתווסף השטח המיועד לחנייה ומשתרע על שטח של כ-14 דונם.

הפרוגרמה מבקשת לחלק את מבני התצוגה ל-5 מבנים עיקריים (ולא מבנה גדול אחד) עם מעברים בין המבנים, בין אם על הקרקע ובין אם במעברים עיליים בכדי לשנות את נקודת המבט של המבקרים.

6. חלוקה נושאת ותכני הדרכה:

6.1. טכנולוגיה:

6.1.1. מדע הטיסה

מוזיאון חיל האוויר ישמש גם כמוזיאון תעופה (יחיד בישראל) וככזה, יכלול בתצוגותיו גם מיצגים מדעיים שיחשפו את המבקרים לתחום המדעי של עולם התעופה. המיצגים המדעיים ישולבו בין התצוגות ההיסטוריות ב"מתחמים מדעיים" שיכילו מיצגים אינטראקטיביים והפעלות Hands On. בעצם היותו מוזיאון תעופה, פותח המוזיאון את שערו לקהלי יעד מטעם מערכת החינוך וגופים פדגוגיים נוספים ומרחיב את הבסיס לשיתופי פעולה עם גורמים נוספים בתחום.

6.1.2. עולם היירוט והגנ"א

המונח "שמייים נקיים" טבוע ב-DNA של חיל האוויר ומהווה מוטיב מרכזי במשימותיו של החיל בצה"ל. עבור רוב המבקרים זהו עולם תוכן לא מוכר שקיבל בשנים האחרונות הכרה ציבורית לאור תרומתה של מערכת כיפת ברזל לאווירת הביטחון בעורף הישראלי. עולם היירוט וההגנה האווירית הינו עולם רווי פעילות, אווירית וקרקעית, שפעילותו משפיעה ישירות על העורף הישראלי. וככזה, ישנה חשיבות רבה לחשיפתו, במידת האפשר, לציבור הרחב.

6.1.3. התעשיות הביטחוניות

התעשיות הביטחוניות בישראל התפתחו והתעצמו ביחד עם חיל האוויר כבר מראשיתן. הצרכים המבצעיים המורכבים והמאתגרים אותם הציב צה"ל לתעשיות הביאו להישגים חסרי תקדים ולקדמה טכנולוגית מהמובילות בעולם. התעשיות קשורות קשר הדוק לפעילותו של חיל האוויר והחיל רואה בהן שותפות טבעית למורשתו ופעילות בעבר, בהווה ובעתיד.

6.2. עולמו של חיל האוויר:

6.2.1. מהו חיל האוויר

קהל המבקרים הצפוי במוזיאון המתחדש, יקבל הזדמנות מיוחדת, להכיר באופן מעמיק ומקרוב את חיל האוויר, בתחומי העשייה המגוונים שחלקם אינם מוכר לציבור, את החיל כמוביל בעולמות התעופה, הטכנולוגיה והחלל, את העוצמה האנושית הטמונה בו. יפגוש את אנשי החייל הוותיקים כמקור להעצמה אישית, היכרות עם תרבות ארגונית ייחודית במינה המאפיינת את החיל, יתנסה בחוויה של פאר הטכנולוגיה של כלי טייס, סימולאטורים, מערכות מתקדמות ועוד. כל זאת, הווה ועתיד, שזורים כמובן בתצוגה מרשימה של מורשתו המיוחדת והנפלאה של חיל האוויר הישראלי.

6.2.2. האדם בחיל האוויר

חיל האוויר מתאפיין בכלי טייס מהמתקדמים בעולם אך מאפיין לא פחות חשוב הינו ההון האנושי הממלא את שורותיו ומגויס מידי שנה למערכי החיל השונים. זה המקום להכיר מקרוב את החיילים, הקצינים והנגדים של חיל האוויר אלו שממלאים את חובתם באוויר ואלו התומכים בלחימה מהקרקע, אלו ששומרים על בטחון המדינה ואזרחיה באמצעות שמירה על גבולותיה האוויריים של מדינת ישראל. הונו האנושי של חיל האוויר יהווה מוטיב מרכזי בתצוגות המוזיאון המתחדש לצד המטוסים וכלים נוספים.

6.2.3. חוויית הטיסה

התווך האווירי הינו מרחב המחיה הטבעי של החיל. עולמות התוכן של המערכים השונים בחיל נעים על הציר האנכי שבין שמיים לארץ. המוזיאון יאפשר למבקרו לחוות את עולם הטיסה והתעופה מזווית שטרם הכירו דרך חוויות ייחודיות שילוו אותם זמן רב גם לאחר הביקור.

7. מוקדי חוויה

מבנה התוכן של הפרוגרמה מציג 11 פרקי תוכן אשר מייצגים תקופות שונות ואירועים שונים. כל אחד מפרקים אלה הנו תצוגה של כל טייס ו/או פריטים שונים, כל אחד מפרקים אלה הנו מוקד עניין.

לצד חלק ממוקדי עניין אלה יפותחו 8 חוויות ייחודיות במרחב סגור בסמוך לתצוגות אלו אשר הכניסה אליהם היא בפעילות, כלומר בהמתנה בתור ליציאת קבוצת המבקרים הקודמת, זאת בשונה ממוקדי התצוגות אשר אליהם הגישה היא חופשית.

עקרונית הפרוגרמה מציגה קרוב ל-20 מוקדי עניין אשר ימוקמו ב 4-5 מבנים חדשים ועוד 2 מבנים קיימים ובהתכנות גבוהה ב-2-3 מטוסים גדולים כתלות בתכנון המפורט.

על אלה יתווספו מבנים למתחם ההסעדה והמזכרות, מבנה הכניסה, האמפי, שירותים, אחסנת תיקים וכדומה.

מעבר לאלה יציג המוזיאון נקודות עניין במרחבים הפתוחים של הפארק כגון פריטי תצוגה, פסלים, שילוט ומידע, אזורי מנוחה, הפעלות לילדים, מרחבים מוצלים, וכדומה. בהערכה כוללת, יציע הפארק בשטחים הפתוחים ושטחי השירות כ 20-30 נקודות עניין ושירות נוספים.

7.1. פירוט מוקדי החוויות:

7.1.1. תצוגת פנים (11) - בהתאם למפורט בפרק 8 שטח תצוגה מקורה, שמציג פריטי מטוסים ו/או ציוד. כולל עמדות להצגת אינפורמציה. גישה פתוחה וכולל את השטח למבקרים. שטח אופייני כולל שינוע בין 3,000-500 מ"ר. יכול להכיל כאדם למ"ר בצפיפות גבוהה (בשטחים החופשיים מפריטים) משך ביקור אופייני 10-30 דקות

7.1.2. תצוגות חוץ (10)

שטח תצוגה משמציג פריטי מטוסים ו/או ציוד. כולל עמדות להצגת אינפורמציה. גישה פתוחה וכולל את השטח למבקרים. שטח אופייני כולל שינוע בין 1,000-4,000 מ"ר. יכול להכיל כאדם למ"ר בצפיפות גבוהה (בשטחים החופשיים מפריטים) משך ביקור אופייני 10-30 דקות.

7.1.3. אזורי מנוחה ושירותים (3-6)

שטחים מקורים או מוצללים מאופיינים במתקני הושבה ובחלקם שולחנות, ברזיות מים, שירותים קרובים וכדומה. גישה חופשית משך שהייה אופייני כ-20-40 דקות

7.1.4. מיצג חווייתי (8) – בהתאם לפרק 8, סעיפים 8.1-8.15

מרחב סגור ומבוקר כניסה, נמצא בתוך 8 מתוך 11 חללי תצוגות הפנים (7.1.1). מבוסס על מערכות מולטימדיה, בקרה ושליטה בתאורה. שטח אופייני בין 200-600 מ"ר יכול להכיל בין 50-100 מבקרים משך ביקור אופייני 10-20 דקות (לא כולל המתנה)

7.1.5. הפעלות חוץ (3)

שטח למתקני הפעלה (עם הצללה), בעיקר לילדים (יאפשר פעילות יחד עם מבוגרים) גישה פתוחה שטח אופייני כולל שינוע בין 100-500 מ"ר.

יכול להכיל 200-50 מבקרים
משך ביקור אופייני 30 דקות.

7.1.6. מתחם הסעדה ומזכרות (1)

שטחים מקורים ואו מוצללים
גישה חופשית

שטח אופייני של 400-800 מ"ר
יכול להכיל 100-400 מבקרים
משך ביקור אופייני 60 דקות

8. תכני המוזיאון / תצוגות:

*לפירוט ותמונות המחשה ראה/י "חוברת תכני המוזיאון - השלמה לפרוגרמה"

- 8.1 **שורשי חיל האוויר עד מלחמת העצמאות –עד 1948**
התפתחות רעיון התעופה הביטחונית ביישוב היהודי בארץ ישראל יישום הרעיון בתקופת המנדט – שרות האוויר
נתונים כלליים: 5-7 מטוסים, 500 מ"ר
- 8.2 **חיל האוויר נולד, במלחמה לעצמאות – 1948 עד 1949**
משירות אוויר לחיל האוויר. מבצעי רכש. השתתפות בלחימה. המעבר למטוסי קרב והחתימה על עליונות אווירית. תרומת המתנדבים. קשיים טכניים ומבצעיים. קורסי טיס ראשונים.
נתונים כלליים: 5-7 מטוסים, 500 מ"ר
- 8.3 **חישול הכנפיים ומלחמת סיני – 1949 עד 1956**
עזיבת המתנדבים / מח"ל + קיבוץ גליות בשורות החיל, ערב-רב של מטוסים, חוסר ידע ומיומנות, פעילות מבצעית דלה. מעבר לעידן הסילון. פיתוח יכולת הצנחה. ברית אסטרטגית עם צרפת. קורסי הטיס הראשונים, מיסוד ביס"ט, מבצעי איסוף ומודיעין ייחודיים.
נתונים כלליים: 12 מטוסים, 1,000 מ"ר
- 8.4 **מבצע קדש – 1956**
מהלכי פתיחה מרכזיים בהובלת חיל האוויר. חיל מסייע ולא מכריע. פיתוח יכולות ראשוניות שהבשילו: הצנחה, קרבות-אוויר סילוניים, גבורת טייסי הקישור בחילוץ נוטשים.
נתונים כלליים: 3-5 מטוסים, 400 מ"ר
- 8.5 **העשור הלא שקט – 1956 עד 1967**
חיל האוויר ככלי מבצעי מרכזי בהכרעה. היערכות לאיום אסטרטגי והצלחה בביצוע. בניין כוח משמעותי.
נתונים כלליים: 2-3 מטוסים, 400 מ"ר

- 8.6 **מבצע מוקד ומלחמת ששת הימים – 1967**
מבצע "מוקד" להשמדת חילות האוויר הערביים על הקרקע, אשר תוכנן במשך שנים ובוצע ביום שני, 5 ביוני 1967, 07:45 בבוקר. נטלו בו חלק קרבי כלל טייסות הקרב של החיל ולצידן תמכו בביצוע כל טייסות החיל מכל המערכים.
נתונים כלליים: 15 מטוסים, 1,200 מ"ר
- 8.7 **מהפיכה אמריקאית והתשה – 1967 עד 1973**
מהפיכה אמריקאית. לחימה בטק"א. מהמיראז' לנשר והכפיר. פשיטות מוסקות. התעשייה הביטחונית ואתגריה הראשוניים.
נתונים כלליים: 12 מטוסים, 1,200 מ"ר
- 8.8 **מלחמת יום הכיפורים – 1973**
הפתעה ודילמות בפתיחה. לחימה בטק"א ובתוכו, ספיגה, התעשתות, מנהיגות.
נתונים כלליים: 8 מטוסים, 800 מ"ר
- 8.9 **מלחמת של"ג – 1973 עד 1982**
לקחי מלחמת יוה"כ. תהליך התעצמות וניצחון ב"סיבוב השני", ערצב 19. הקמת מערכים חדשניים כגון מסק"ר ומזל"ט.
נתונים כלליים: 10-11 מטוסים, 1,200 מ"ר
- 8.10 **"הזרוע הארוכה" – חילוץ ומיוחדים**
הכנות לפעולה במעגלים רחבים, בזירות בינלאומיות. מערך התובלה בעיקר, תשתית להארכת טווח מטוסי הקרב
נתונים כלליים: 2 מטוסים, 400 מ"ר
- 8.11 **"הזרוע הארוכה" – תקיפות במעגל שלישי**
הזרוע הארוכה, האסטרטגית, משיגה את האויב בכל מקום בעולם
נתונים כלליים: 2-3 מטוסים, 400 מ"ר
- 8.12 **חיל האויר והחלל**
הצגת תחום החלל בפרט – טכנולוגיה ויכולות, הצגת יכולות מדינת ישראל בתחום החלל.
נתונים כלליים: 500 מ"ר
- 8.13 **"מערכה בין המלחמות", חיל האוויר בהווה**
המשך התעצמות. מענה לאתגרים החדשים. תעשיות ביטחוניות בחזית העולמית במתן פתרונות. פעולה במספר מעגלים החל ממעגל שלישי ועד ללחימה בעזה.
נתונים כלליים: 6-8 מטוסים, 900 מ"ר
- 8.14 **בית הספר לטיסה**
כיצד הופכים נערים לטייסים, נווטים, אנשי צוות אוויר, משימותיו ותכונותיו של איש צוות האוויר- תהליך המיון וההכשרה.
נתונים כלליים: 10 מטוסים, 700 מ"ר

8.15. מדע הטיסה

"איך מטוס טס". מערכות המטוס. התפתחות טכנולוגית.
נתונים כלליים: 2-3 מטוסים, 500 מ"ר

8.16. מוצגים / אגפים נוספים:

8.16.1. גן תעופתי- aviation playground

8.16.2. מרכז תחזוקה, מוסכים, סדנאות שימור ושיחזור:

אגף במוזיאון חיל האוויר החדש שבו ישתלבו תצוגה מוזיאלית ופעילות תחזוקתית בנושא שימור, שחזור של כלי טייס ושל פריטי תצוגה אוויריים היסטוריים. אגף זה ימוקם בקרבה מיידית ובסמיכות למוזיאון ולאוסף המטוסים החילי וביניהם יתקיימו יחסי גומלין הדדיים.

הכוונה לייצר אפשרות ל"הצצה" אל עולם התחזוקה האווירית בכלל ואל עולמה המרגש של הרסטורציה של כלים היסטוריים בפרט וזאת, מבלי להוות הפרעה, או מטרד בעל משמעות בטיחותית לתהליכי העבודה סדורים והרגישים בתחום מורכב זה.

אגף זה עתיד להיות בסככה הראשונה שהוקמה במוזיאון חיל האוויר. אמנם, זו סככת טיפול לטנקים שעברה "הסבה מקצועית", אך בעלת ערך נוסטלגי רב.

8.16.3. מבנים לשימור:

8.16.3.1. בית מורשת:

מבנה זה, ששופץ לאחרונה, שהוא הבניין הראשון שהוקם בתחומי המוזיאון (נבנה בשנים 1985 – 1991). יעבור שיקום מלא חיצוני ופנימי וישמש לתצוגת קבע, אשר בין היתר, תוקדש לסיפורו של תא"ל בדימוס יעקב טרנר, לחבלי לידתו של מוזיאון חיל האוויר ולבסיס חצרים הסמוך, שבקצה המזרחי של נחלתו ממוקם המוזיאון.

8.16.3.2. סככת חברת "אווירון"

מוסך המטוסים מקיבוץ אשדות יעקב אשר הועתק וכיום נמצא בתחומי הגף הטכני של המוזיאון, מדרום מערב לרחבת התצוגה המרכזית. הסככה שימשה את בית הספר לטיס של חברת "אווירון", אשר היוותה למעשה זרוע אווירית של ארגון "ההגנה" והמנחת שלה נסלל בין הקיבוצים אפיקים ואשדות-יעקב. סככת אווירון תשומר ותהיה חלק ממכלול הכניסה למוזיאון. הסככה עתיד להיות מקום משכנם של האוסף הטס של מטוסי בוכנה במוזיאון (סטירמן 052, הארוורד 001 והספיטפייר 057).

8.16.3.3. מגדל הראשונים:

מבנה זה, דמוי מגדל פיקוח בריטי מימי מלחמת העולם השנייה ניצב על-גבי סוללת עפר מלאכותית. יש כוונה לשבץ בקרבת המבנה, על-גבי במה ייעודית את סוכת הפיקוח המקורית של מגדל הפיקוח הבריטי ההיסטורי משדה כפר-סירקין, שהובא למוזיאון לפני שנים רבות. המגדל הינו נק' תצפית ייחודית על שטחו של המוזיאון ומהווה חלק אנטגרלי בתכנון התצוגה החדשה.

8.16.4. מיצגים פוטנציאליים ייחודיים:

מיצגים אומנותיים | יום בחיל האוויר | חדוות הטיסה | מבצע משה | מבצע אנטבה |
תקיפת הכור בעיראק | מבצע מוקד | מיצגים בתוך מטוסים גדולים | סימולטורים |
ילדים ותעופה

9. דגשים לתכנון:

9.1. דרישות תשתית לתצוגות

9.1.1. תצוגות פנים למטוסים:

- אפשרות לתליית מטוסים מהתקרה
- מעברים עיליים למבקרים
- אפשרות להתבונן אל שטחי החוץ והנוף
- הארת המטוסים
- אפשרות להכנסה והוצאה של מטוסים לתחזוקה ועדכון תצוגות
- תכנון אקוסטי בהתחשבות במקורות סאונד ורעש מרובים, קהל ומערכות מולטימדיה

9.1.2. תצוגות פריטים (בהתאם למתואר בפרק 8):

- לצד תצוגות המטוסים
- אזורים ללא חלונות
- העמדה על רצפה ו/או קירות
- הארת תצוגות גמישה, כגון מסילות/פסי תאורה
- תכנון אקוסטי בהתחשבות במקורות סאונד ורעש מרובים, קהל ומערכות מולטימדיה

9.1.3. חוויות רב חושיות

- ללא חלונות
- גובה מינימאלי של 5-6 מטר
- בידוד רעשים מוחלט ואקוסטיקה
- שטח טיפוס 300-400 מ"ר

9.1.4. תצוגות מטוסים ופריטים - חוץ:

- מטוס הבואינג מיועד להישאר במיקומו הנוכחי
- הרחבה המרכזית, כאמור, תשמש לקיום טקסים, אירועים ותערוכות זמניות

9.1.5. תשתיות ותוואים במבני התצוגה:

- כדי לאפשר גמישות בתכנון החוויות מיקום התצוגות ומערכות המולטימדיה במבני התצוגה ובחוויות הרב חושיות, ימוקמו ברצפות התצוגות בצורת שתי וערב קופסאות תקשורת אשר תהיינה מקושרות בין אחת לשנייה. קופסת תקשורת תמוקם בכל 20 מ"ר.
- קופסאות אלו יאפשרו העברת כבלי חשמל, תקשורת ומולטימדיה.
- בנוסף, תתוכנן תעלה היקפית בכל שטח תצוגה שתמוקם לאורך כל קירות התצוגה ותאפשר מעבר אל קופסאות התקשורת.

9.2. תכנון בר קיימא

קיימת חשיבות לתכנון בר קיימא הלוקח בחשבון את מזג האוויר המדברי באזור המוזיאון, משטר הרוחות, התמודדות עם סופות חול והצעת פתרונות לחסכון באנרגיה.

9.3. לובי הכניסה

9.3.1. לובי הכניסה הוא חלון הראווה של המוזיאון כולו והוא המפגש החווייתי הראשון של המבקר וההזדמנות לרושם הראשון.

9.3.2. לובי הכניסה משמש כמעבר לכלל חלקי המוזיאון לרבות המשרדים, המסעדה וחנות המזכרות.

9.3.3. פונקציות עיקריות בלובי הכניסה:

- גובה פנים – 10-12 מטר
- קליטת קהל עד ל-100 מבקרים
- דלפק קבלה
- משרד קבלה
- תצוגות מידע (שילוט דיגיטלי)
- קיוסקים של מידע
- מיצג אומנותי ייחודי שיהווה אייקון ויפותח על ידי צוות התוכן
- הפקדת ציוד (מעילים, תיקים וכדומה)
- דלפק הנפקת והחזרת ציוד דיגיטלי כגון טאבלטים ואוזניות - (audio guide)
- שטח המתנה
- שירותים
- תצוגות, תמונות ואווירה (יפותח על ידי צוות התוכן) ותיתכן תליית פריט/ים באוויר

9.4. מגרש מסדרים:

- בשטח הפתוח של המוזיאון יישמר שטח למסדרים וטקסים אשר יאפשר התכנסות ותכולה של עד 10,000 נוכחים בעת ובעונה מתוכם 2,000 מקומות ישיבה קבועים.
- בהתאם ימוקמו בשטח קופסאות תקשורת וחשמל לצורך ביצוע טקסים.
- בנוסף בשטח זה תתאפשר הקמתו של אוהל לאירועים שישתרע על שטח של כ-800 מ"ר אשר יוקם מפעם לפעם בהתאם לאירועים השונים.
- מגרש זה ישמש גם כשטח לתצוגות חוץ מתחלפות ויהיו בו כל התשתיות הנדרשות כגון קופסאות חשמל, תקשורת, מים וכדומה.

9.5. אודיטוריום:

- אודיטוריום שיכיל 250 מקומות ישיבה
- האודיטוריום ישמש למופעים קטנים, מסיבות עיתונאים, פנלים של מומחים, הקרנות סרטים וכדומה
- לאודיטוריום יידרש גם חדרי אירוח/איפור וכמו כן חדר בקרה/תצפית למתורגמנים

9.6. כיתות לימוד:

- 4 כיתות לימוד ממוחשבות
- כל כיתה תכיל עד 50 תלמידים

9.7. מסעדה וחנות מזכרות:

- המסעדה וחנות המזכרות ימוקמו כך שתהיה אליהם גישה הן מחוץ לשטח המוזיאון והן מהחלק הפנימי שלו
- המסעדה תכיל עד כ-100 סועדים
- למסעדה יהיו שטחי חוץ נוספים לאירוח עד 200 סועדים נוספים
- מטבח המסעדה יוכל לבשל גם כפס חם וגם כפס קר
- למסעדה תהיינה 3 שלוחות של עגלות קפה ברחבי המוזיאון עם נקודות חשמל, מים וניקוז.
- היציאה מהמוזיאון תחייב מעבר דרך חנות המזכרות.

9.8. חנייה

- החנייה מהווה שער כניסה למוזיאון והאווירה בה צריכה להיות קשורה לשפה הכללית של המוזיאון.
- בשטח החנייה תתקיים פעילות של חיול חיילים חדשים ונקודת מפגש לפרידה מההורים. בשלב זה יוקצה שטח ייעודי לפעילות זו עם תשתיות קצה בלבד וללא תכנון מבנה.
- שטח החנייה יפותח לכמות של 400 חניות לרכבים פרטיים ועוד 40 חניות לאוטובוסים ומיניבוסים
- יוקצה שטח של 3 אוטובוסים לפחות בפתח הכניסה להורדת נוסעים
- בהיקף שטח החנייה קיימת חורשת קק"ל, יש כוונה לשמר את החורשה ולפתחה בחיבור עם קק"ל.
- בימי פעילות שיא כגון יום העצמאות, ימי חול המועד וכדומה, ליער של קק"ל תהיה משמעות רבה בתמיכה וקליטת הקהל וחווית הביקור.
- בהתאם לכך יישמר חיבור ומעברים טבעיים בין שטח החניה ליער קק"ל

9.9. שינוע מטוסים

- שינוע המטוסים, הכנסתם והוצאתם הינם קריטיים לתחזוקה.
- התכנון של הפארק צריך לאפשר פעולות אלו אשר יתבצעו מפעם לפעם
- יש לקחת בחשבון את גודל פריטי התצוגה ומשקלם

9.10. מבנים ושטחים לשימור

- כלל הקיים בשטח מיועד להריסה ופינוי למעט המבנים והשטחים הבאים:
- בית המורשת
- מגדל הראשונים
- סככת חברת אווירון
- סככה זו היא הנה סככה לשימור שהועברה לפני שנים רבות אל שטח המוזיאון

- הסככה אינה מחויבת להישאר במיקומה הנוכחי ויהיה ניתן לתכנן לה מיקום חדש בהתאם לקונספט שיוצע
- הסככה תהיה מיועד לתצוגות מתחלפות ו/או הצגת המטוסים הטסים של המוזיאון
- ליינים צפוניים, ראה/י נספח ג' – תצוגות עתידיות (צבוע בכחול)
- שטחים אלה מהווים עתודה לפיתוח העתידי של המוזיאון
- במסגרת זו יתוכננו לאזורים אלה כל תשתיות הקצה הנדרשות כגון חשמל, מים, תקשורת וכדומה.
- שטחים אלה יוכלו לשמש כאחסנת ביניים למטוסים ופריטי המטוסים במהלך ביצוע עבודות הקמת המוזיאון
- לאחר פתיחת המוזיאון שטחים אלה ישמשו לאחסנת המטוסים ופריטי המטוסים שאינם בשטחי התצוגה. למבקרים יתאפשר מבט אל תצוגות אלה אבל ללא אפשרות גישה אל פנים שטחים אלה.
- מגורי החיילות – יישארו כפי שהם.

9.11. לוגיסטיקה ותחזוקה

9.11.1. מבנה תחזוקת מטוסים

- המבנה ישתרע על שטח של 1,500 מ"ר
- גובהו כ-10 מטר והוא יכיל מערכת מיזוג אוויר.
- בתוך המבנה יתוכננו 3 חדרים למשרדים בשטח ממוצע של 20 מ"ר כל אחד ואזור לאחסון חלפים

9.11.2. אחסנה כללית

- מבנה ששטחו כ-500-600 מ"ר מיועד לשמש כמחסן ציוד וחלפים כללי של הפארק
- גובהו כ-10 מטר והוא יכיל מערכת מיזוג אוויר
- בתוך המבנה יתוכננו 2 חדרים לניהול מחסן בשטח ממוצע של 20 מ"ר

9.12. תכנון המאפשר שלביות ומודולאריות של הפרויקט.

- אחת המטרות בפרויקט היא המשך הפעלתו של המוזיאון הקיים תוך כדי ביצוע שלבי התכנון והביצוע וסגירתו של המוזיאון לזמן הקצר ביותר, האפשרי.
- התכנון צריך להתחשב בצורך זה ולהציע קונספט שמאפשר ליישם זאת. במוזיאון כיום קיימים כ-200 פריטי מטוסים כאשר מתוכם יועברו כ-80 פריטים לתצוגות במבנים החדשים. חלק משאר הפריטים ייתכן ויועברו לגריטה וחלק ישתמרו באזורים המיועדים לפיתוח עתידי של המוזיאון, בשטח הצפוני בו נמצאים הדת"ק המעוגלים.
- שטחים אלה יפותחו בעתיד לטובת עדכון החוויות במוזיאון, הוספת פריטים ותצוגות וכדומה.

נספח א' – טבלה מרכזת לאפיון ראשוני של מתקנים במרכז

הערות	שטח פתוח	שטח בנוי חדש	שטח בנוי קיים	כמות מבקרים מתוכננת	שם ויעוד המתחם / חלל	סוג מתחם / חלל
			240		בית מורשת	מבנים לשימור
			300		סככת חברת אורון	
			230		מגדל הראשונים	
		300			חלל כניסה	מכלול כניסה
		100			דלפקי קבלה	
		400	160		מסעדה וחנות מזכרות	
250 מקומות ישיבה		1,000			אודיטוריום ומרכז כנסים	מנהלה
4 כיתות		300			כיתות לימוד	
		500			משרדי המוזאון	
טרם 1948		600	180		מבנה תצוגות A	תצוגות
מלחמת העצמאות + 1948-1949		600	180			
מייצג חווייתי		400	120			
1949-1956 + מבצע קדש		1,400	420		מבנה תצוגות B	
1956-1967 + מבצע מוקד		1,200	360			
1967-1973 + מלחמת יום כיפור		1,300	390		מבנה תצוגות C	
1973-1982		1,300	390			
מייצג חווייתי - מלחמת יום כיפור		400	120			
הזרוע הארוכה		1,000	300		מבנה תצוגות D	
בית הספר לטיסה		1,000	300			
מייצג חווייתי - מבצע משה		400	120			
מייצג חווייתי - תקיפת הכור בעיראק		400	120			
חיל האויר בהווה		1,000	300		מבנה תצוגות E	
חלל		600	180			
מייצג חווייתי - יום בחיי חיל האויר		400	120			
400 מקומות חניה לרכבים פרטיים + 40 מקומות חניה לאוטובוסים	14,000					חניה
	3,000			1,200	גן תעופתי	
מקום התכנסות ל-10,000 אנשים מתוכם 2,000 מקומות ישיבה קבועים	10,000				אמפי ורחבת מסדרים ומופעים	
שטחים בתוך מסגרת השטח המיועד	20,000			8,000	תצוגות חוץ (מחולק ל-10)	
		1,500			אגף שימור מטוסים	אחזקה / תחזוקה
		600			מחסן לוגיסטי	

סה"כ שטח בנוי קיים 770

סה"כ שטח בנוי חדש 16,700

סה"כ שטח פתוח מטופל 47,000

נספח ב' – טבלת זיקות

מתחם	מחסן לוגיסטי	מסעדה וחנות מזכרות	אגף שימור מטוסים	אמפי ורחבת מסדרים ומופעים	גן תעופתי	מגדל הראשונים	סככת חברת אווירון	מבנה תצוגות E	מבנה תצוגות D	מבנה תצוגות C	מבנה תצוגות B	מבנה תצוגות A	משרדי המוזיאון	כיתות לימוד חכמות	אודיטוריום ומרכז כנסים	דלפקי קבלה	בית מורשת	חניה
1	0	1	0	0	0	0	0	-2	-2	-2	-2	-2	1	1	1	2	0	1
2	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	2
A3	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2	0	0	0
B3	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	1	0	0	0
C3	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
D3	0	1	0	1	0	0	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0
A4	-2	-1	0	1	1	1	0	1	1	1	2	1	0	0	0	0	0	0
B4	-2	-1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0
C4	-2	-1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0
D4	-2	-1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0
E4	-2	-1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0
5	-2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	-2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	-2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	1	1	-2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

מקרא קשרי קרבה	
קרבה מאוד לא רצויה	-2
קרבה לא רצויה	-1
קרבה אינה משמעותית	0
קרבה רצויה	1
קרבה מאוד רצויה	2

נספח ג' – תצ"א חלוקת שטחים

